

Innhold

Takk	11
Introduksjon	12
Begreper og termer	13
Hva industrialisering betyr	14
Manufaktur, verksted, mølle	15
Kronologi	15
Kapittel 1	
Teknologier og industrialisering	17
Industrialiseringens historiske betydning	19
Industrialisering og økonomisk vekst	22
Økonomiske virkninger av teknologisk endring	24
Belysning: En teknologisk casestudie	25
Teknologi og innovasjon	28
1. Invensjon og innovasjon er ikke det samme	30
2. Innovasjon er gjennomgripende	30
3. Innovasjon er en kollektiv prosess	30
4. Innovasjon tar lang tid og er kumulativ	30
5. Innovasjon er ikke et resultat av vitenskap eller forskning	31
6. Innovasjon er høyst usikkert	32
Å vurdere industrialisering	32
Kapittel 2	
Nøkkelteknologier som kjernen i «den industrielle revolusjon»	34
Historieskriving og begreper	34
Nøkkelteknologi-fortellingens opprinnelse	35

INNHOLD

Nøkkelteknologi-tilnærmingen etter Toynbee	44
Hvor kom nøkkelteknologi-konseptet fra? Politisk og kulturell bakgrunn	50

Kapittel 3

Problemer ved nøkkelteknologi-tilnærmingen	56
Kronologi	57
Hvilke industrigrener skal vektlegges? Hva med de andre industrigrenene?	62
Vekting av sektorene – sektorbias	64
Virkninger	68
Nasjonalisme: Hvor britisk var alt dette?	74
Den europeiske dimensjonen	74
Den globale dimensjonen	77
Å forklare industrialiseringen	79
Energiovergangen	80
En ny kunnskapsøkonomi	81
Merkantilisme – staten og handelspolitikk	82
Innovasjonsstudier og «tekno-økonomiske paradigmer»	84
Veien videre	84

Kapittel 4

Hvor ble det innovert? Innovasjonsmønsteret i britisk industrialisering	86
Handel og eksport	87
Patenter	89
Teknologihistorier	93
Landbruk	94
Mat, matproduksjon og distribusjon	97
Oppbevaring og konservering av mat	98
Nedkjøling	98
Baking	99
Bryggeriindustrien	100
Maling av korn	102
Glassindustrien	103
Kobber	104
Andre innovasjonsområder	106
Tolkning av det teknologiske mønsteret	108

Kapittel 5

Kapitalisme og industrialisering	109
Overgangen til kapitalistisk landbruk	113
Hvordan forstå teknologisk transformasjon	114
Definisjoner av kapitalisme	116
Kapitalismens kilder	118
Landbruket og røttene til britisk kapitalisme: Brenner-debatten	122
«Proto-industrialisering» og «den industriøse revolusjon»	126
Spredningen av kapitalistisk organisering til manufakturvirksemhet	127

Kapittel 6

Markeder og teknologisk konkurranse	135
De nye draperiene	138
London og markeder for nye produkter	139
Produktinnovasjon og konkurransen i London	143
Teknologisk konkurransen og bedrifters undergang	150
Teknologisk konkurransen på globalt nivå - og Storbritannias teknologiske tilsvare	152

Kapittel 7

Kapitalisme og arbeidsplasskontroll	159
Før-kapitalistisk arbeidsorganisering	163
Opprinnelsen til moderne bedriftsledelse	165
Kontroll over arbeidet i Wedgwood-bedriften Etruria	169
Arbeidsregler og disiplin	175
Intensivering av arbeid i tidlig industrialisering	178
Konflikt og innovasjon	183
Arbeidets transformasjon, økonomisk vekst og innovasjon	185

Kapittel 8

Maskiner og kapitalvarer: en ny industri	186
Økninger av kapitalvarer: patenter	189
Dampmaskiner	191
Maskinvareproduksjon: caser	195
Tekstilmaskiner	198
Symaskinen	202
Maskinverktøy	205

INNHOLD

Boulton & Watt	207
Internasjonal spredning av maskiner	208
Konklusjon	212
Det geografiske omfanget av industripolitikken: nasjoner kontra planeten	214
Referanser	217
Figurer og tabeller	228
Figurer	228
Tabeller	228
Stikkord	229